

Tisková zpráva Lucemburk 7. prosince 2017

Úvěrové záruky pro malé a střední podniky: pozitivní výsledky, ale je zapotřebí lepší zacílení a také lepší koordinace s vnitrostátními programy, uvádějí auditoři EU

Velikost dvou programů úvěrových záruk EU byla stanovena bez komplexní analýzy potřeb trhu a mnoho podniků, které byly příjemci záruk, ve skutečnosti zaručený úvěr nepotřebovalo, vyplývá z nové zprávy Evropského účetního dvora. Podniky, kterým byl poskytnut zaručený úvěr, nicméně rostly. Auditoři dále uvádějí, že významná část podniků, které získaly zaručený úvěr související s inovacemi, ve skutečnosti vykazovala jen malou míru inovací. To není v souladu ani se zaměřením na excelenci, ani s ambicí jí dosahovat stanovenými v příslušném nařízení. Auditoři rovněž konstatují, že Evropská komise dosud neposkytla dostatečné důkazní informace o dopadu úvěrových záruk a o jejich nákladové efektivnosti. Celkovou odpovědnost za tyto programy má Komise, ale provádění je svěřeno Evropskému investičnímu fondu (EIF).

Auditoři analyzovali, zda úvěrové záruky EU podporovaly růst a inovace menších podniků tím, že jim umožňovaly přístup k financování. Prověřovali dva centrálně řízené nástroje, které jsou v současnosti používány: záruku InnovFin pro malé a střední podniky, určenou společností zaměřeným na výzkum a inovace, a nástroj pro úvěrové záruky. V období 2014–2020 má být z rozpočtu EU poskytnuto 1,78 miliardy EUR na pokrytí jak potenciálních ztrát ze zaručeného portfolia, tak nákladů na správu příslušných nástrojů. Tato částka se zvýší na 3,13 mld. EUR po zahrnutí doplňkového financování z EFSI (Evropského fondu pro strategické investice). Z hlediska finančního objemu jsou dané dva nástroje ve srovnání s vnitrostátními záručními nástroji podporovanými ze strukturálních fondů EU a nástroji financovanými samotnými členskými státy relativně malé.

„Naši auditoři zjistili, že je třeba lépe se zaměřit na životaschopné podniky, které nemají přístup k financování, a na podniky, které provádějí výzkum a inovace s vysokým potenciálem excelence,“ uvedl Neven Mates, člen Evropského účetního dvora odpovědný za tuto zprávu. „Tyto programy je také nutné koordinovat s podobnými programy probíhajícími na vnitrostátní úrovni“.

Oproti minulosti zahájily dle auditorů záruční nástroje své fungování rychle. Ačkoli se objem

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních zjištěních zvláštní zprávy přijaté Evropským účetním dvorem.

Plné znění této zprávy je k dispozici na internetové stránce www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – tiskový mluvčí

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – pracovník tiskového oddělení

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

dostupného financování EU výrazně zvýšil, posouzení potřeb trhu nezahrnulo všechny záruční nástroje ani neukázalo, jak tyto nástroje mají na zjištěné potřeby reagovat. Komise dosud jen v omezené míře doložila účinnost předchozích záručních nástrojů. Úroveň nákladů a poplatků hrazených EIF pak nebyla dostatečně odůvodněna. Ačkoli se mechanismy hodnocení u současných nástrojů zkvalitnily, přetrvává řada nedostatků, jako např. nedostatečné údaje pro hodnocení účinku na inovační činnost nebo omezený prostor pro přezkoumání programů v rámci akademického výzkumu.

Z ekonometrické studie provedené pro Francii vyplývá, že nástroje pro úvěrové záruky umožnily přijímajícím podnikům větší růst jak co do celkových aktiv, tak i tržeb, počtu zaměstnanců a produktivity. Účinky byly vyšší u menších a mladších podniků, tj. podniků, u nichž bylo pravděpodobnější, že by měly bez záruky se získáním úvěru problémy. To má důležité dopady z hlediska zaměření na příjemce v rámci daných nástrojů.

Ve vzorku devíti členských států auditoři zjistili, že značná část přijímajících podniků by problémy s přístupem k financování neměla, a nepotřebovala tedy ani zaručené úvěry. Poskytování úvěrů podnikům, které měly k financování přístup, bylo zjištěno zejména u soukromých finančních zprostředkovatelů v rámci záruky InnovFin pro malé a střední podniky. Podporou podniků, které již mají přístup ke komerčním úvěrům, nástroje EU vstupují dle názoru auditorů do konkurence se soukromým sektorem.

Záruka InnovFin pro malé a střední podniky je koncipována tak, aby se zaměřovala na podporu podniků, které se věnují výzkumným a inovačním činnostem s vysokým potenciálem excelence. Avšak dvě třetiny podniků ve vzorku realizovaly buď standardní vývoj produktů nebo procesů, nebo neprováděly inovace žádné.

Auditoři zjistili velký rozdíl mezi soukromými a veřejnými zprostředkovateli: veřejní zprostředkovatelé si vedou mnohem lépe při cílení na podniky v odvětvích s intenzivním využíváním znalostí, jinými slovy podniky, u nichž je pravděpodobnější, že budou provádět inovace.

Auditoři rovněž konstatují, že ve většině členských států již podobné nástroje ve velké míře existují. Tato skutečnost má důležitý dopad na nástroje EU a vyžaduje, aby se zlepšilo jejich provádění. Očekáváme, že se Komise při přípravě možných nástupnických nástrojů pro příští víceletý finanční rámec zohlední většinu našich doporučení. Komise by konkrétně měla:

- lépe cílit na životaschopné podniky, které nemají přístup k financování;
- zajistit u záruky InnovFin pro malé a střední podniky, aby podporované podniky byly inovativnější;
- provést komplexní hodnocení účinnosti předchozích i stávajících záručních nástrojů a provést hodnocení *ex ante* týkající se možných nástupnických nástrojů;
- identifikovat, jak mohou centrálně řízené nástroje co neoptimálněji reagovat na potřeby trhu, a to zajištěním koordinace s nástroji financovanými na národní a regionální úrovni.

Poznámky pro redaktory

EU usnadňuje již téměř 20 let malým a středním podnikům v Evropě přístup k dluhovému financování tím, že jim poskytuje úvěrové záruky. Tyto záruky jsou poskytovány finančním zprostředkovatelům, od nichž se očekává, že budou ve větší míře poskytovat úvěry

životaschopným podnikům, které by jinak se získáváním úvěrů měly potíže. Aby takovými podnikům EU pomohla, poskytuje finanční prostředky na dva centrálně řízené záruční nástroje a v rámci politiky soudržnosti rovněž spolufinancuje podobné nástroje zavedené celostátními či regionálními orgány. Členské státy rovněž na podobné programy poskytují své vlastní zdroje.

V roce 2016 se Komise, Evropská investiční banka a EIF rozhodly, že dají část rozpočtových prostředků EFSI k dispozici pro navýšení příspěvku EU na tyto dva nástroje.

Zvláštní zpráva č. 20/2017 „Nástroje pro úvěrové záruky financované EU: pozitivní výsledky, je ale zapotřebí lepší zacílení na příjemce a lepší koordinace s vnitrostátními programy“ je k dispozici na internetové stránce EÚD (www.eca.europa.eu) ve 23 jazycích EU.